

14 בדצמבר 2025

לכבוד

אלוף רסאן עליאן
מתאם פעולות הממשלה בשטחים

מר אבי כהן סקלי
מנכ"ל משרד התפוצות והמאבק באנטישמיות

מר בועז יוסף
מ"מ מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה

מר יריב לוין
מ"מ שר הפנים

שלום רב,

הנדון: ערר על סירוב לכניסתה של ד"ר ו"ר לרצועת עזה לצורך מתן טיפול רפואי

אנו פונים אליכם בדחיפות בדרישה לאשר את כניסתה של ד"ר ו"ר, דרכון בריטניה מס' ----- (להלן: ד"ר ר'), לרצועת עזה לצורך פעילות התנדבותית רפואית-הומניטרית, ולהסיר חסמים בירוקרטיים המסכלים כניסתם של רופאים מתנדבים לרצועת עזה.

ד"ר ר' התנדבה ברצועת עזה, בבתי חולים המשוועים לכוח אדם פעמים רבות, לרבות מספר סבבי התנדבות לאחר פרוץ מלחמת "חרבות ברזל". ביקוריה נערכו בהתאם לאישורים מתאימים, אולם הפעם, חרף קבלת אישור ראשוני מראש, כניסתה לרצועה נמנעה על ידי רשויות ישראל.

הסירוב לכניסת ד"ר ר', רופאה ומנתחת מומחית בתחום הפלסטיקה, נעשה כחלק ממדיניות המכוונת להכביד או למנוע כניסת עובדים הומניטריים ואנשי רפואה לרצועת עזה מטעמים שאינם ענייניים. מדיניות זו מנוגדת לחובה לאפשר מתן סיוע הומניטרי, וטיפול רפואי בפרט, לאזרחים הנתונים בתנאי לחימה או הכפופים לשלטון כיבוש, ופוגעת באופן דרסטי בזכות לחיים ובזכות לבריאות שעה שמערכת הרפואה ברצועה רחוקה מאוד משיקום, וקורסת תחת העומס המוטל עליה.

יתרה מכך, ההחלטה התקבלה בלי לערוך כל בירור או שימוע וללא הנמקה, באופן המעורר חשש כבד לעירוב שיקולים זרים ובלתי ענייניים. הליך קבלת ההחלטות בעניין אישור או סירוב לכניסת רופאים לרצועת עזה, מועד מסירת המידע, והנמקת ההחלטות טעונים תיקון באופן שיעלה בקנה אחד עם חובותיה של ישראל על פי הדין הבינלאומי, ועם חובות הרשויות השונות ובהן המתפ"ש על פי הדין המינהלי הישראלי.

על אודות ד"ר ר' והתנדבותה ברצועה

1. ד"ר ר', רופאה ומנתחת בריטית המתמחה בתחום הפלסטיקה, התנדבה בבתי החולים השונים ברצועת עזה במסגרת התכנית ההומניטרית IDEALS, המפעילה צוותי רפואת חירום בחסות ארגון הבריאות העולמי והאוי"ם.

2. ד"ר ר' התנדבה ברצועת עזה שלוש פעמים לפני פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", ושלוש פעמים נוספות במהלך המלחמה: בחודשים מרץ-אפריל 2024; בחודשים אוגוסט-ספטמבר 2024; ובחודשים מאי-יוני 2025.

3. בשלושה מקרים נוספים כניסתה לרצועה, וכן כניסתם של מתנדבים נוספים מתכנית IDEALS, נמנעה ללא הנמקה בעת שהמתינו לאישור לחציית הגבול בירדן: ביום 12.2.2025 סורבה כניסתם של ארבעה רופאים שהתנדבו במסגרת תכנית IDEALS, בהם ד"ר ר' (לאחר מכן, כאמור, הותרה כניסתה בין החודשים מאי-יוני 2025); ביום 9.10.2025 סורבה כניסתם של שלושה מתוך ארבעה מתנדבים בתכנית, בהם ד"ר ר'; ופעם נוספת לאחרונה, ביום 1.12.2025, סורבה כניסתם של שניים מתוך שלושה מתנדבים בתכנית, בהם ד"ר ר'. על הסירוב האחרון לכניסתה של ד"ר ר' מוגש ערר זה.

על ההליך להתנדבות צוותי רפואה

4. מערכת הבריאות ברצועת עזה ניצבת מוכה וחבולה באופן חסר תקדים, בסיומן של שתי שנות מלחמה, מהאלימות וההרסניות ביותר שידע אזורנו עתיר המלחמות. לצד ההרס הנרחב של מבני ותשתיות בתי החולים, יש לציין את הריגתם ומעצרים של אלפי רופאות, רופאים ואנשי צוות רפואי נוספים. על פי נתוני המתאם ההומניטרי של האו"ם, ברצועת עזה נהרגו למעלה מ-1,200 אנשי סגל רפואי מאז פרצה המלחמה.

5. במקביל לכך, בתי החולים והמוסדות הרפואיים התמודדו ומתמודדים עדיין עם טיפול במאות אלפים הסובלים מפגיעות ומפציעות מורכבות; מהשלכות תת-תזונה; וממחלות מדבקות ומגיפות אשר חלקן עלולות להיות מסכנות חיים, המתפשטות בתנאי צפיפות, ובהעדר תשתיות מים וביוב שיאפשרו שמירה על היגיינה מינימלית. במועד הפסקת האש כמחצית מבתי החולים ברצועה לא תפקדו כלל, וכמחציתם תפקדו ועדיין מתפקדים באופן חלקי בלבד.

6. בה בעת, הצורך בטיפול ושיקום רפואי עבור פצועים וחולים קשים הוא אדיר. המענה שיכולה מערכת הבריאות הקורסת לספק כיום אינו עונה אפילו על מקצת הצרכים, והיא משוועת לכוח אדם מיומן נוסף, בפרט בתחומי מומחיות חסרים ונדרשים (להרחבה ראו, למשל, כתב העתירה: בג"ץ 57192-11-25 רופאים לזכויות אדם נ' ממשלת ישראל (תלוי ועומד)).

7. על אף הצורך האדיר בשיקום מערכת הרפואה, והחוסר במשאבים, בצידוד, וכן בידע בתחומי מומחיות שונים, הרשויות הישראליות המוסמכות מערימות קשיים בפני רופאים ועובדי סיוע בתחומי הרפואה, המבקשים להוסיף ולהגיע לרצועת עזה על מנת לסייע בהתנדבות במתן טיפול לנזקקים ובהכשרה של צוותים רפואיים.

8. למיטב ידיעתנו, ההליך לבחינת בקשותיהם של רופאים מתנדבים אינו מעוגן בנוהל כתוב ייעודי לנושא זה. עם זאת, ההליך כולל מספר שלבים, במהלכם נערכים תיאומים וניתנים לרופאים אישורי הגעה מוקדמים מטעם ארגון הבריאות העולמי וסוכנויות שונות של האו"ם. בהמשך לכך, על פי מדיניותכם, על הרופאים להגיע לירדן. ההחלטה בדבר אישור או סירוב כניסתם לרצועת עזה מתקבלת רק כאשר אותם רופאים נמצאים כבר בקרבת מקום, בימים האחרונים לפני כניסתם המיועדת לרצועה. לא ניתן לקבל אישור כניסה סופי מספר שבועות מראש, באופן

שיאפשר לרופאים המתנדבים לכלכל את צעדיהם בלי לטוס ממדינתם למזרח התיכון, ולהמתין כאן מספר ימים.

9. החלטות הרשויות הישראליות מתקבלות ללא הליך מקדים כלשהו, ללא אפשרות לתקן פגמים טכניים נטענים (כמו טעויות במילוי טפסים), ללא שימוע או הנמקה – כלומר בשירותיות ובחוסר שקיפות. הגשת ערר על החלטות הסירוב אינה מובילה למענה מידי, ובמקרים רבים העררים אינם נענים כלל. במקרים שבהם נמסר מענה לערר, הדבר נעשה שבועות או חודשים לאחר מועד הכניסה המיועד, כך שהרופאים המתנדבים כבר חזרו למדינותיהם.

10. החלטת ממשלה 2542 מיום 9.12.2024, אשר מכוחה הוקם צוות בין-משרדי לבחינת בקשות של ארגונים בינלאומיים הפועלים מול תושבים פלסטיניים, מאפשרת לדחות בקשות לתיאום פעילות הומניטרית ולכניסתם של עובדי ומתנדבי הארגונים לגדה המערבית ולרצועת עזה. בהתאם להחלטה, גובש נוהל "ארגונים בין-לאומיים, לא ממשלתיים, שעיקר פעילותם היא מול תושבים פלסטיניים, במטרה לסייע לרווחתם" (עודכן ביום 14.9.2025, להלן: **הנוהל**).

11. הוראות הנוהל מסמיכות את הצוות הבין-משרדי לקבל החלטות מהותיות, העלולות לפגוע בזכויות אדם ובחופש הפעולה של גורמים הומניטריים ורפואיים הפועלים במסגרת ארגוני סיוע מוכרים, באופן שאינו עולה בקנה אחד עם חובותיה של ישראל לפי הדין הבינלאומי (ראו: בג"ץ **AIDA – The Association of International Development Agencies** 32300-10-24 מדינת ישראל (3.3.2025)).

12. הרכבו של הצוות, כפי שנקבע בהחלטת הממשלה, כולל גורמים שאינם בעלי מומחיות או רלוונטיות לבחינת בקשות מסוג זה, ואינו מבטיח בחינה מקצועית, אובייקטיבית או קבלת החלטות מבוססת ראיות. הנוהל קובע, בין היתר, כי יש לדחות בקשות לתיאום או כניסה של עובדים ומתנדבים בארגונים ההומניטריים אך **בשל התבטאות והשמעת ביקורת על ישראל או על אורגנים של המדינה מצד הארגון או העובד, ולמשל בשל קריאה להעמדה לדין של ישראלים בגין ביצוע פשעי מלחמה, או בגין "הכחשה של טבח 7 באוקטובר" (ראו סעיפים 7.1 או 7.2 לנוהל).**

13. הנוהל מציין עוד, כי העילות המנויות בו הן חלק מרשימה פתוחה, ואינן ממצות. היסוד הראייתי לקיומן של העילות המנויות בו אינו מפורט. די בהתרשמות עקיפה כלשהי של חברי הוועדה, לפיה ארגון או עובד אינם ראויים. כלומר, הנוהל מותיר פתח רחב לדחיית בקשות על סמך פרשנות רחבה של העילות המנויות בו ועל יסוד שיקולים פוליטיים זרים, שאין בינם לבין קידום מתן סיוע הומניטרי לאוכלוסייה המוגנת, לשיקולי ביטחון או לכל שיקול לגיטימי אחר דבר וחצי דבר.

14. כפי שנראה להלן, כניסת מתנדבים מטעם ארגוני סיוע, ובפרט אנשי רפואה, לרצועת עזה בשעה זו משליכה במישרין על זכויות האדם של האוכלוסייה הנתונה תחת לחימה ומשבר הומניטרי, ואף נוגעת לחובותיה של ישראל לאפשר מתן סיוע וטיפול רפואי. על כן, דחיית בקשות אלה דורשת הצדקה עניינית כבדת משקל. החלטה בעניין אינה יכולה להתקבל באופן שרירותי או מטעמים זרים, וכפופה כמובן גם לאמות המידה של הדין המינהלי הישראלי.

חובת ישראל לאפשר הגעת סיוע הומניטרי ורפואי לתושבי רצועת עזה

15. ההחלטה למנוע את כניסתה של ד"ר ר' לרצועת עזה היא בראש ובראשונה פגיעה ישירה, חמורה וממשית בזכויות של האוכלוסייה האזרחית ברצועת עזה – ובראשן הזכות לחיים והזכות לקבלת טיפול רפואי. שנית, מדובר בהפרת חובתה של ישראל לאפשר סיוע הומניטרי לאזור מוכה המלחמה, שגבולותיו וחלק ניכר משטחו מצויים תחת שליטתה האפקטיבית.

16. מניעת כניסת אנשי רפואה מנוסים לאזור שבו קיים מחסור בכוח אדם רפואי בעתות מלחמה, מפירה את הוראות המשפט ההומניטרי הבינלאומי באשר לחובה לאפשר סיוע הומניטרי, וכן את החובה לאפשר ולהבטיח גישה לשירותים רפואיים ואת המשך תפקודם של מוסדות רפואיים (לעניין חובתה האפקטיבית של המדינה לפעול להגשמת הזכות לבריאות ראו גם: General comment No. 6: Article 6 (Right to life), Sixteenth session (1982), para. 5, Committee on Economic, Social, and Cultural Rights, וכן הערה כללית 14 משנת 2000 של ועדת האו"ם לזכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות, הקובעות חובה לאפשר נגישות לטיפול רפואי).

17. חובות צדדים לוחמים בסכסוך מזוין כלפי פצועים וחולים וההגנה עליהם הן מהותיות במשפט הבינלאומי, חלקן מוכרות כיום ככללים מנהגיים (כללים 25, 28-29 לכללי המשפט הבינלאומי המנהגיים לפי מדריך הצלב האדום בדבר המשפט הבינלאומי ההומניטרי המנהגי, להלן: **מדריך הצלב האדום**). החובה לאפשר ולהבטיח טיפול בפצועים וחולים, להגן על מוסדות רפואיים ועל תפקודם, וכן להגן ולאפשר מעבר ופעילות צוותים רפואיים מעוגנת בהרחבה באמנות הבינלאומיות המסדירות מצבי לחימה וכיבוש (ראו בין היתר: סעיפים 16, 17, 55 ו-56 לאמנת ג'נבה בדבר הגנת אזרחים בימי מלחמה משנת 1949, להלן: **אמנת ג'נבה הרביעית**; סעיף 15(3) לפרוטוקול הראשון הנלווה לאמנות ג'נבה; תקנה 42 לתקנות האג בדבר דיני ומנהגי המלחמה ביבשה משנת 1907).

18. בנוסף, הדין הבינלאומי המנהגי קובע כי **צדדים לסכסוך חייבים לאפשר ולהקל על מעבר מהיר וללא הפרעה של סיוע הומניטרי הנדרש לאוכלוסייה המוגנת**. הכלל המנהגי מגדיר חובה חיובית (to allow and to facilitate), המחייבת את כלל הצדדים לסכסוך, ללא תלות בחברות או התחייבות מכוח האמנות השונות, ומשקף את האינטרס להגן על אזרחים שאינם לוקחים חלק בלחימה, ולהבטיח כי מצרכים ושירותים חיוניים יסופקו להם במידה ובכמות מספקת. הכלל מותנה בכך שמתן הסיוע נעשה בהתאם לעקרונות הומניטריים בסיסיים המחייבים את ארגוני הסיוע, דוגמת אי-הפליה וניטרליות בהצעת הסיוע (**מדריך הצלב האדום**, כלל 55). חריגה מכלל מנהגי זה דורשת להצביע על **כורח** ביטחוני, והיא מוגבלת למסגרת זמן והיקף הנובעים ישירות מאותו כורח.

19. הכלל המנהגי האמור זכה לעיגון מפורש באמנות הרלוונטיות, המחייבות צדדים ללחימה לאפשר הכנסת סיוע לאזורי לחימה ולשתף פעולה עם גופים וגורמים הומניטריים ניטרליים. דוגמה לכך הוא סעיף 3 המשותף לאמנות ג'נבה, הקובע את כללי המינימום להתנהלות במהלך סכסוכים חמושים, ומוכר כבעל מעמד מנהגי מובהק. בין יתר הוראותיו, הסעיף דורש מהצדדים ללחימה כי "הפצועים והחולים יאספו, ויושם להם לב. מוסד הומניטרי חסר-פנייה,

כגון הוועד הבינלאומי של הצלב האדום, רשאי להציע את שירותיו לבעלי הסכסוך". סעיף 59 לאמנת ג'נבה הרביעית דורש לאפשר כניסת סיוע הומניטרי חיוני הנדרש לאוכלוסייה המוגנת, ומדגיש כי החובה לאפשר העברת סיוע אינה תלויה בשיקולי מדיניות פוליטיים של הצדדים לאמנה, אלא כפופה רק לאפשרות פיקוח ולקביעת הסדרים טכניים מתאימים – כל זמן שאלה אינם פוגעים בעיקרון המעבר המהיר והבלתי מופרע.

20. סעיפים 59-62 לאמנת ג'נבה הרביעית מעגנים במפורש את תפקידם של הצלב האדום וארגונים הומניטריים ניטרליים אחרים, ואת החובה לאפשר להם גישה לאוכלוסייה הנזקקת לשירותיהם. סעיף 63 לאמנת ג'נבה הרביעית קובע כי מעצמה כובשת מחויבת לאפשר לארגונים ההומניטריים לפעול, מבלי להתערב בפעולתם הפנימית, אלא אם טעמי ביטחון דחופים מחייבים זאת. סעיף זה מתייחס לפעילות הצלב האדום לצד ארגוני סיוע אחרים.

21. חלק מהסעיפים הללו אמנם מתייחסים בפירוש למצבי כיבוש, אך בלי להביע עמדה לעניין מעמדה של ישראל ככוח כובש ברצועה, לא יכול להיות חולק על כך ששליטתה המלאה של ישראל במעברי הגבול אל הרצועה וממנה מחייבת אותה לפעול ולקבל החלטות בהתאם לדין החל במצבי שליטה אפקטיבית בהקשרים אלה, קרי - בכל הנוגע לכניסת סיוע ואנשי סיוע באמצעות מעברי הגבול הנתונים לשליטתה, בשטח שהטילה עליו מצור מכל גבולותיו.

22. בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) קבע במסגרת ההליך שיזמה דרום אפריקה נגד ישראל, כי ישראל מחויבת להקל על עבודת הארגונים ההומניטריים ועל הכנסת סיוע הומניטרי לרצועת עזה, כולל סיוע המחולק על-ידי סוכנויות האו"ם. בית הדין מצא כי ההגבלות שישראל הטילה על כניסת סיוע, והפסקת שיתוף הפעולה עם גופים אלה, אינן מבוססות על טעמים מוצדקים, ופסק כי על ישראל להבטיח מעבר מספיק ובלתי מופרע של סיוע, ולדווח לבית הדין על הצעדים שנקטה לשם עמידה בחובות אלה (*South Africa v. Israel*, I.C.J Order of 28 March 2024, Paras 26-32, operative paragraph 2).

23. בחוות דעת מייעצת שניתנה על ידי בית הדין לצדק בחודש אוקטובר האחרון, הובהר כי חובותיה של ישראל כוללות שיתוף פעולה עם גורמי האו"ם וגורמים הומניטריים אחרים. חוות הדעת קבעה בין היתר, כי ישראל אינה רשאית להכשיל את פעולתם של הארגונים ההומניטריים מטעמים שאינם לגיטימיים ובאמצעים בירוקרטיים ומנהליים, וכי עליה לסייע ולאפשר את פעולתם בתום לב (*ICJ, Advisory Opinion on the "Obligations of Israel in relation to the Presence and Activities of the United Nations, Other International Organizations and Third States in and in relation to the Occupied Palestinian Territory"*, 22.10.2025).

התעלמות מכללי המשפט המינהלי הישראלי ומדיני ההליך התקין

24. לצד האמור, ההחלטה מושא הערר אף אינה עולה בקנה אחד עם הדין הישראלי. מניעת מעבר רופאים לאזור אסון הומניטרי, שמערכת הבריאות בו רוסקה על ידי ישראל עצמה, עומדת בניגוד לחובת כלל רשויות המדינה לכבד את הזכות לכבוד ולחיים של כל אדם באשר הוא (ראו

פסקאות 2, 4, 11 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו), ועם הדין המינהלי המחייב קבלת החלטות בסבירות ובמידתיות.

25. חוק היסוד אינו מסתפק באיסור על פגיעה בזכויות המנויות בו, אלא טומן בחובו משמעות אופרטיבית - אקטיבית, שהיא מעבר להכרה גרידא בקיומן ובמעמדן של זכויות היסוד "על הנייר" (ע"א 9185/03 **טננבוים נ' הארץ** (22.10.2003); בג"ץ 7245/10 **עדאלה נ' משרד הרווחה** (4.6.2013). לעניין חובת המדינה למתן טיפול רפואי לכל אדם, ראו: בג"ץ 4466/16 **עליאן נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית**, בפסקה 15 לפסק דינו של השופט דנציגר (14.12.2017)).

26. הפסיקה הישראלית הכירה בחובתה של ישראל לאפשר לכל אדם גישה לטיפול רפואי בעת הצורך. ישראל אף הכחישה בתוקף כי היא מסכלת מתן סיוע וטיפול כאמור, במקום שהדבר נמצא בשליטתה (בג"ץ 2280/24 **גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע נ' ממשלת ישראל** (27.3.2025)); בג"ץ 9522/07 **רופאים לזכויות אדם נ' מפקד כוחות צה"ל בעזה**, בפסקה ד' לפסק דינו של השופט רובינשטיין (28.11.2007)).

27. הסמכות לקבל החלטות בעניין כניסה לישראל, ובכלל זה לסרב לבקשתו של זר להיכנס לישראל, אינה בלתי מוגבלת. יש להפעילה בהתאם לתכליות שמכתיב החוק, בכפוף לכללי המשפט המינהלי. הפעלת הסמכות כפופה לביקורת שיפוטית (ראו למשל: בר"מ 7216/18 **Alqasem נ' שר הפנים** (18.10.2018); ע"מ 1038/08 **מדינת ישראל נ' געאביץ** (11.8.2009) (להלן: **עניין געאביץ**)). בהפעלת הסמכות מתחייב לייחס משקל מתאים לכלל השיקולים הרלוונטיים באותו הקשר, בהתבסס על תשתית עובדתית מבוססת, ובכלל זה - לזכויות האדם ולאינטרסים הצפויים להיפגע (ראו למשל: בג"ץ 2964/18 **משפחות שכולות למען שלום נ' שר הביטחון**, בפסקאות 9-12 לפסק דינה של הנשיאה חיות (17.4.2018)). אף בקביעת סדרי קבלת ההחלטה ומסירתה, מתן זכות טיעון ושימוע - מתחייב לקחת בחשבון את משקלן של הזכויות האמורות ואת פוטנציאל הפגיעה בהן (עניין **געאביץ**, בפסקה ל"ז לפסק דינו של השופט רובינשטיין).

28. ביחס לכניסת זרים לשטחה הנצור של רצועת עזה, החובות והסטנדרטים הקבועים בדין ובנוהג הבינלאומי הם אמת מידה מרכזית (בג"ץ 201/09 **רופאים לזכויות אדם ואח' נ' ראש הממשלה** פ"ד סג(1) 521 (2009)).

29. בענייננו, קיימת אינדיקציה משמעותית לכך שלא ניתן משקל לחובותיה של ישראל מכוח הדין הבינלאומי או להשלכות ההחלטה על זכויות אדם. מנגד, עולה חשש כבד לכך שעורבו בהחלטה שיקולים זרים ופסולים (ראו: בג"ץ 58681-11-25 **לשכת עורכי הדין בישראל נ' שר המשפטים**, בפסקה 13 לפסק דינו של הנשיא עמית (3.12.2025); ע"מ 343/09 **הבית הפתוח בירושלים לגאווה וסובלנות נ' עיריית ירושלים**, בפסקה 37 לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) עמית (14.9.2010)).

30. כאמור, ד"ר ר' נכנסה לרצועת עזה שש פעמים בעבר למטרת התנדבות וזהו לזו שלשמה ביקשה להיכנס לרצועה פעם נוספת. היא סיימה את שהותה באופן תקין, ועזבה את הרצועה בתיאום עם הרשויות. השינוי היחיד שחל מאז ביקוריה הקודמים הוא התבטאויותיה בתקשורת, אשר

חשפו את המצב ההומניטרי הקשה השורר ברצועה, את הצורך העצום בסיוע ובהכשרה בתחום מומחיותה של ד"ר ר', ואת מצבם הקשה של הפצועים הרבים המטופלים בבתי החולים.

31. הרצון למנוע השמעת ביקורת ולהרתיע מפני השמעת ביטויים שאינם רצויים לעמדת הרשויות **הוא שיקול זר ואסור** להפעלת הסמכות לאפשר כניסת סגל רפואי לאזור הלחימה לשם מתן סיוע רפואי חיוני. המתפ"ש ושר הפנים אינם רשאים לסנן עובדי סיוע ורופאים בהתאם לעמדות פוליטיות, או להשמעת ביקורת על המצב ההומניטרי הקשה ברצועה.

32. הניסיון להרתיע מתנדבים ששהו ברצועת עזה מלתאר את שראו עיניהם יוצר מחסום בפני רבים המבקשים להתנדב ברצועה, ובכך מצמצם את כוח האדם הזמין למטרות הומניטריות חשובות. יתר על כן, הניסיון למנוע דיווחים בנושא זה מונע מהציבור, ובכלל זה הציבור בישראל, מלהיחשף למידע בעל חשיבות רבה – ובכך **פוגע אף בחופש הביטוי** של אזרחי ישראל ובזכותם להיחשף למידע ולגבש את דעותיהם באופן חופשי על סמך כלל המקורות הזמינים, מבלי שאלה יוגבלו משיקולים פוליטיים, תוך עשיית שימוש לרעה בסמכות הרשויות להסדיר כניסת מתנדבים לרצועה.

27. אף אם השמעת דברי ביקורת על ישראל הוא שיקול שהרשויות הנוגעות לדבר מורשות להביא בחשבון (ולא היא), הרי הוא ודאי אינה שיקול מרכזי שיכול להכריע לבדו את הכף לעניין כניסת רופאים לרצועת עזה. מתן משקל מכריע לשיקול בעל רלוונטיות נמוכה מאוד, למשל – תדמית של ישראל, והתעלמות משיקול נוגד – בענייננו: זכויות האדם לחיים ולטיפול רפואי, הצלת חייהם והקלת סבלם של פצועים וחולים ברצועה – משמעו שההחלטה אינה מידתית ואינה במתחם הסבירות, ומשכך דינה בטלות.

28. הדבר נכון מקל וחומר כשאנו עוסקים במי שאינה מבקשת להיכנס לישראל לשם שהייה בישראל, אלא לעבור בישראל על מנת לעסוק בעבודה התנדבותית הומניטרית מצילת חיים, בשטח שישראל עצמה אינה טוענת לריבונות או לשליטה אפקטיבית בו. ואמנם, בקשתה של ד"ר ר' למעבר בישראל לא נועדה אלא כדי לאפשר כניסה לשטח רצועת עזה, וזאת שעה שישראל שולטת באופן מלא במעברי הגבול לשטח. גם בכך יש להשליך על מתחם שיקול הדעת ועל מתחם הסבירות בבואן של הרשויות לשקול בקשה ולדחותה.

29. מלבד חוסר הסבירות והמידתיות של ההחלטה לגופה, האופן שבו התקבלה ונמסרה ההחלטה בענייננו אינו מתיישב עם מושכלות יסוד של קבלת החלטות מינהליות ודיני ההליך המינהלי.

30. ראשית, ההחלטה אינה מנומקת ולוקה בחוסר שקיפות, ולד"ר ר', בדומה לרופאים המתנדבים הנוספים שכניסתם לרצועת עזה נמנעה, לא ניתנו זכות טיעון או שימוע. חובת ההנמקה היא חלק בלתי נפרד מחובת ההגיונות, עקרון יסוד במשפט המנהלי, ובמקרים בהם מדובר בהחלטה הפוגעת בזכויות אדם ומפירה את חובותיה של ישראל במישור הדין הבינלאומי, חובה זו הנה בעלת משקל גדול עוד יותר. העובדה שבקשות רבות קודמות של ד"ר ר' לכניסה לישראל אושרו – אך בחלק מהמקרים הבקשות נדחו ללא הנמקה – אף היא אומרת דרשני.

31. שנית, ההחלטה הבלתי מנומקת נמסרה ברגע האחרון ממש, בימים האחרונים עובר לחציית מעבר הגבול לישראל, וממנה לרצועת עזה. מדיניות זו אינה מאפשרת לרופאים ולארגונים ההומניטריים לכלכל את צעדיהם, לאתגר את ההחלטה, ולפנות לערכאות שיפוטיות באופן

אפקטיבי. כאמור, פנייה לרשויות לצורך הבהרת החלטה הבלתי מנומקת אינה נענית כלל, או נענית כעבור זמן רב מאוד. לפיכך, הרופאים נאלצים לשוב למדינת מוצאם, ויוצא שבזבוז לריק זמן יקר ומשאבים מוגבלים של הארגונים ההומניטריים מטעמים הם פועלים.

32. שלישית, ובניגוד להוראת סעיף 8 לנוהל הנזכר לעיל, בעניין הזדמנות להעלות טענות בכתב במקרה שבו נשקלת דחיית בקשה לכניסת עובד או מתנדב מטעם ארגון הומניטרי לישראל ולשטחים, נשללה מד"ר ר' כל אפשרות להתמודד או לסתור את הטיעונים המונעים, לשיטתכם, כניסתה לרצועה.

33. לנוכח כל האמור, נבקש כי תפעלו כדלקמן:

א. תאושר כניסתה של ד"ר ר' לרצועת עזה, או תימסר לאלתר החלטה מנומקת לסירוב בעניינה.

בנוסף, נבקש כי ייערכו תיקונים במנגנון הגשת בקשות רופאים מתנדבים לכניסה לרצועה כדלקמן:

ב. תתאפשר הגשת בקשות מראש, והחלטות מתפ"ש בעניין כניסת אנשי הרפואה יתקבלו לפחות 21 יום עובר למועד הכניסה המתוכנן לרצועת עזה.

ג. תיקבע ותפורסם הוראה לפיה במקרה של דחיית בקשה לכניסת אנשי צוות רפואי לרצועת עזה, יצוינו הנימוקים והטעמים לסירוב.

ד. יובטחו זכות טיעון ושימוע במקרה של דחיית בקשות, וייקבע כי מענה לעררים בעניין החלטות דחייה יינתן בתוך 14 יום מהגשתם.

ה. תיקבע ותפורסם הוראה לפיה מסירת עדות, השמעת ביקורת או מסירת מידע על אודות מצב מערכת הבריאות או המצב ההומניטרי ברצועת עזה לא יהוו עילה לדחיית בקשות אנשי צוות רפואה לכניסה לרצועה.

בברכה,

רעות שאער, עו"ד